

Κέντρο Αριστείας στην Υπέρταση Θεραπευτική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα», Αθήνα

Ε. Μανιός, Ν. Ζακόπουλος

Θεραπευτική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα»

Ιστορική αναδρομή

Το Ιατρείο Υπέρτασης της Θεραπευτικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο ΓΝΑ Αλεξάνδρα, ιδρύθηκε το 1973 από τον διευθυντή της κλινικής Καθηγητή Σ. Μουλόπουλο, με σκοπό τη διεύρυνση του πλούσιου και πρωτότυπου ερευνητικού του έργου στον τομέα της Αρτηριακής Υπέρτασης αλλά και την προσφορά εξειδικευμένου κλινικού έργου σε υπερτασικούς ασθενείς. Από το 1973 έως και το 2015 που αφυπηρέτησε, υπεύθυνος λειτουργίας και ερευνητικών δραστηριοτήτων του Ιατρείου ήταν ο Καθηγητής Ν. Ζακόπουλος. Κατά το διάστημα αυτό, το ερευνητικό ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στη μελέτη της κινεμάδας διακύμανσης της αρτηριακής πίεσης (ΑΠ) αλλά και στην αναζήτηση άλλων παραμέτρων, πέρα από το ύψος της ΑΠ, που συμβάλλουν στην ανάπτυξη βλαβών σε όργανα στόχους και στην εκδήλωση καρδιαγγειακών νοσημάτων. Για την επίτευξη των ερευνητικών στόχων, χρησιμοποιήθηκαν πρωτοποριακές και μοναδικές για τον ελλαδικό χώρο μέθοδοι, όπως η συνεχής ενδοαρτηριακή καταγραφή ΑΠ, ενώ το Ιατρείο Υπέρτασης ήταν το πρώτο που εφήρμοσε τη μη επεμβατική 24ωρη περιπατητική καταγραφή ΑΠ για κλινικούς και ερευνητικούς σκοπούς. Αποτέλεσμα της πολυετούς έρευνας ήταν η εισαγωγή ενός νέου δείκτη μεταβλητότητας της ΑΠ, της ταχύτητας μεταβολής της ΑΠ (time rate of blood pressure variation), στη διεθνή βιβλιογραφία το 2005. Από το 2015 υπεύθυνος του Ιατρείου Υπέρτασης είναι ο Επίκ. Καθηγητής Ε. Μανιός, ο οποίος συνεχίζει την κλινική και ερευνητική παράδοση των προκατόχων του.

Κλινικό έργο

Το Ιατρείο Υπέρτασης έχει πιστοποιηθεί ως Hypertension Excellence Center από την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Υπέρτασης. Λειτουργεί 5 ημέρες την εβδομάδα και εξετάζονται 100 ασθενείς ανά μήνα. Στη βάση δεδομένων είναι ηλεκτρονικά καταγεγραμμένοι περισσότεροι από 13.000 ασθενείς. Όλοι οι εξεταζόμενοι υποβάλλονται σε 24ωρη καταγραφή ΑΠ, ενώ ο λοιπός έλεγχος (εργαστηριακός, αγγειολογικός, υπερηχογράφημα καρδιάς, βυθοσκοπηση κλπ.) διενεργείται από συνεργαζόμενα εξειδικευμένα εργαστήρια της Θεραπευτικής Κλινικής.

Οι ιατροί που εργάζονται στο Ιατρείο Υπέρτασης είναι: ο Επίκ. Καθηγητής Ε. Μανιός (Παθολόγος - Clinical Hypertension Specialist ESH), η Επιμ. Β ΕΣΥ Ε. Κορομπόκη (Παθολόγος), ο Φώτιος Μίχας (Παθολόγος), η Ουρανία Σακελλαρίου (Παθολόγος) και η Α. Λύκκα (Ειδικευόμενη Ιατρός).

Το εργαστήριο διαθέτει:

- 8 συσκευές 24ωρης καταγραφής ΑΠ (Spacelabs).

- Συσκευή συνεχούς (παλμό προς παλμό) ενδοαρτηριακής καταγραφής ΑΠ.
- Συσκευή μη επεμβατικής συνεχούς (παλμό προς παλμό) καταγραφής ΑΠ (Finapres).
- Συσκευή μελέτης ευαισθησίας τασεοϋποδοχέων (συνεργασία με Leicester University, UK).

Εκπαιδευτικό έργο

Στο ιατρείο έχουν εκπαιδευτεί περισσότεροι από 20 ιατροί (παθολόγοι, καρδιολόγοι και γενικοί ιατροί) για 6 μήνες καθώς και ειδικευόμενοι της Θεραπευτικής Κλινικής στην Παθολογία.

Διατριβές

Στο Ιατρείο Υπέρτασης εκπονήθηκαν 20 διδακτορικές διατριβές στα πλαίσια του ερευνητικού του προγράμματος, και βρίσκονται σε εξέλιξη άλλες 3 διδακτορικές διατριβές πάνω σε θέματα 24ωρης καταγραφής ΑΠ, μεταβλητότητας ΑΠ και νεφρικής νόσου και επίδρασης αντιεπιπλασματικής θεραπείας στην ΑΠ.

Γραμμές έρευνας

- Μελέτη της κωκιάδιας διακύμανσης ΑΠ.
- Μελέτη της μεταβλητότητας ΑΠ.
- Μελέτη της ευαισθησίας καρωτιδικών τασεοϋποδοχέων.
- Μελέτη της ΑΠ σε ασθενείς με αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια.

- Μελέτη της επίδρασης νεότερων αντιεπιπλασματικών φαρμάκων στην ΑΠ.

Δημοσιεύσεις

Η ερευνητική δραστηριότητα του Ιατρείου Υπέρτασης έχει ως αποτέλεσμα τη δημοσίευση περισσότερων των 150 πρωτοτύπων δημοσιεύσεων σε περιοδικά PubMed και 200 ανακοινώσεων σε διεθνή συνέδρια. Επιπλέον, συμμετέχει στη δημοσίευση position papers από ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Υπέρτασης.

Οι δημοσιεύσεις του Ιατρείου Υπέρτασης αναφέρονται σε περισσότερες από 3.000 ξενόγλωσσες δημοσιεύσεις. Κάποιες εξ αυτών περιλαμβάνονται στις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής και Αμερικανικής Εταιρείας Υπέρτασης, της Ευρωπαϊκής και Αμερικανικής Εταιρείας Αγγειακών Εγκεφαλικών Επεισοδίων και σε ξενόγλωσσα βιβλία.

Συνεργασίες

Το ιατρείο συνεργάζεται με:

- Α΄ Νευρολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Αιγινήτειο Νοσοκομείο.
- Β΄ Νευρολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Αττικό Νοσοκομείο.
- Department of Cardiovascular Sciences, University of Leicester, General Hospital of Leicester, UK.
- Department of Computer science and engineering, American University of Sharjah, UAE.

